

DRUGI DELI SVETA
(10. - 15. STOLETJE)

1. AZIJA

a) Bližnji vzhod

Obvladujejo ga **ARABCI**;
začetek vzpona **TURKOV**.

b) Indija

Zaradi stikov z Arabci se
sem širi **islam** □ spori med
hindujci in muslimani.

c) Država Khmerov

območje današnje
Kambodže (hindujsko
svetišče Angkor Vat)

Angkor Vat

d) Kitajska

10. – 13. stol. □ dinastija **SUNG** (mirno obdobje, razvoj). V začetku 13. stol. jo v okvir svoje države vključijo **Mongoli (Džingiskan)**.

e) Japonska

dejansko oblast imajo **ŠOGUNI** (vrhovni poveljniki vojske); prestolnica cesarjev je v Kiotu, a so skoraj brez moči.

2. AFRIKA

- **S.** in **V.** del pod vplivom **islama**.
- V 10. stol. postane **Egipt** zaradi trgovine stičišče zahoda in vzhoda.
- **Pomembni središči** v S. Afriki - ozemlje današnje **Tunizije** in **Maroka**.
- Najstarejša država J od Sahare je bila verjetno **Gana - Dežela zlata**.

3. AMERIKA

- Prve stike imeli že **Vikingi** (okoli l. 1000).
- Visoki kulturi v Srednji Ameriki: **MAJI** (po 10. stol. preselitev na Jukatan), **AZTEKI** (Mehika; zelo zapleten koledar; obvladali medicino; gradili templje, palače).
- V Andih okoli l. 1200 nastane kultura **INKOV**, ki v 15. stol. ustvari veliko državo (prestonica Cuzco; stroga državna uprava □ uradniki skrbeli za gradnjo svetišč – npr. Machu Picchu, cest, mostov, poljedelskih teras).

Leif Erikson

Chichen Itza

Tulum

azteški koledar

Machu Picchu - inkovsko svetišče

Teotihuacan - azteško svetišče

4. AVSTRALIJA in NOVA ZELANDIJA

- V Avstraliji so domorodci **ABORIGINI** ☐ **lov, nabiralništvo**; orožje: lesena kopja, **bumerangi**; glasbilo **didžeridu (didgeridoo)**.
- Na Novi Zelandiji so domorodci **MAORI** (znani po tattoo-jih).

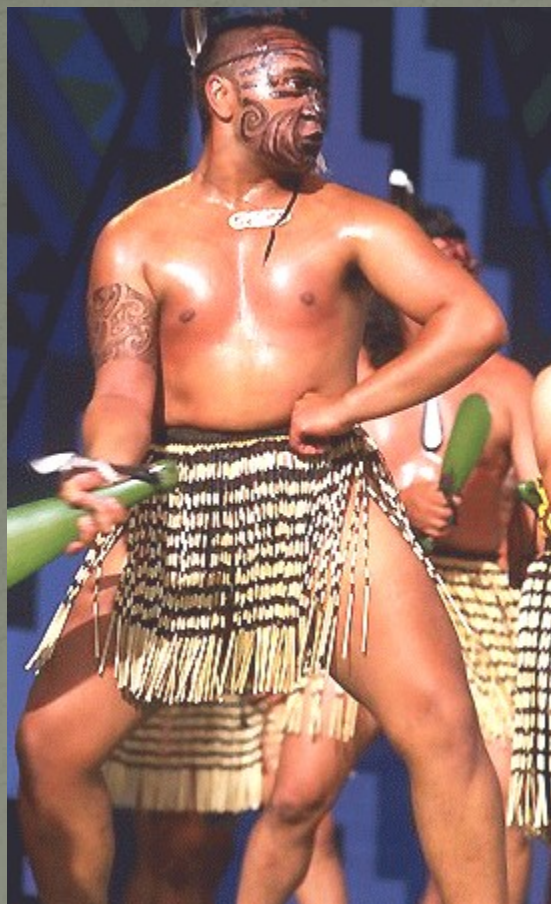
Aborigin

bumerang

didgeridoo

maorski bojevnik

Robbie Williams

5. VDORI V EVROPO

VIKINGI □ skandinavski trgovci in gusarji; v 9. in 10. stol. ogrožali Z., V. Evropo in Sredozemlje; stalno naselili v *Normandiji*, *delu Anglije* in *Irske*.

MADŽARI □ ugro-finska jezikovna skupina; v 10. stol. se ustalijo v *Panonski nižini*.

ARABCI - SARACENI □ tako so evropski pisci imenovali Arabce iz Sirije; osvojili del Palestine in Male Azije, S. Afriko, del Pirenejskega polotoka.

MONGOLI □ državo v 13. stol. ustanovi **Džingiskan**; odlični jezdeci in lokostrelci; prodrli v **V-Evropo**; omogočili izmenjavo dobrin in idej med Evropo in Daljnim vzhodom.

Džingiskan

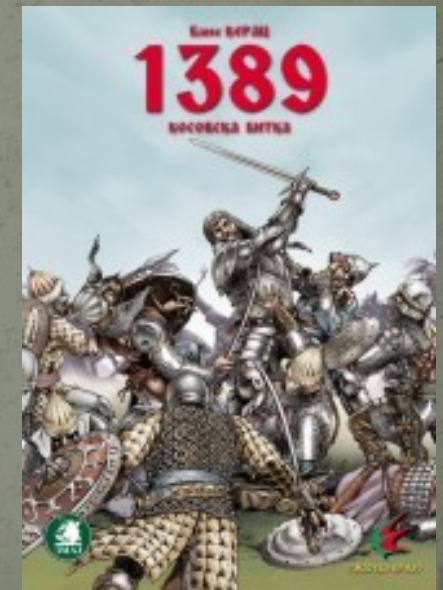

TURKI

- azijsko nomadsko ljudstvo;
- zgodaj prevzeli **islam**;
- **OSMAN** - utemeljitelj države konec 13. stol.;
- v 14. stol. prodor na **Balkan** - zmagi ob reki **Marici** in na **Kosovem polju**;
- poseben tip fevdalizma □ krščanska **raja (podložniki)** v slabšem položaju kot muslimanska □
plačujejo posebne davke: **HARAČ, DEVŠIRMA**

sultan
Osman I.

kosovska
bitka